

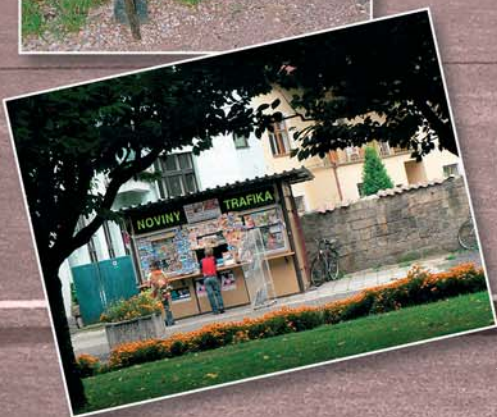
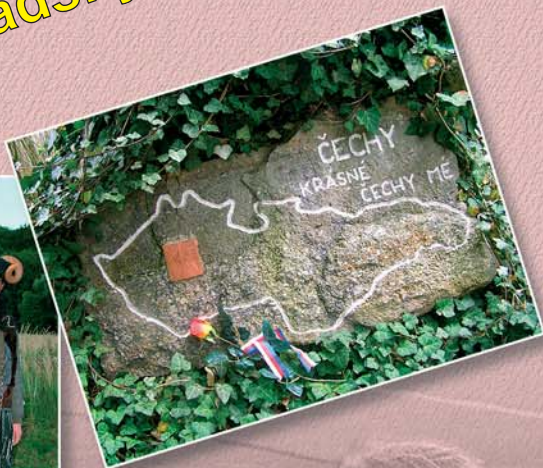
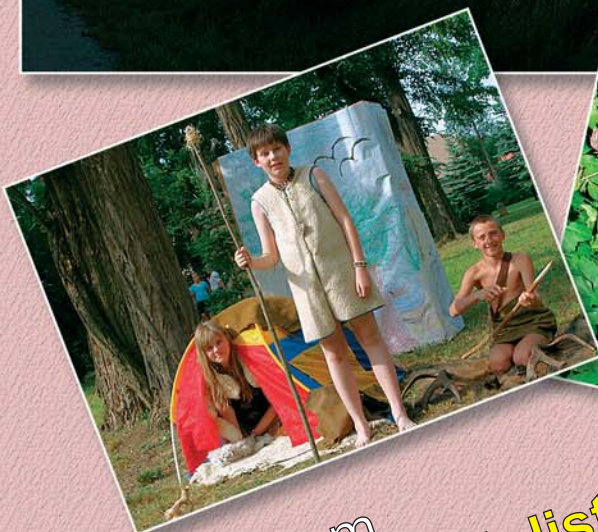
Bělohradské Časopis Bělohradu a okolí listy

Vydáno 27. 7. 2007 • Ročník VII • Cena 14,- Kč

4/2007

Objektivem Bělohradských listů

Foto: Pavel Janák, Ladislav Stuchlík, Josef Vagenknecht,
Lubomír Hoška

**BĚLOHRADSKÉ
LISTY 4/2007**

Časopis Bělohradu a okolí

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON (JIŘÍ SEHNAL)**
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ,
MŮ INFORMUJE**
- 6 - 7 **ŠKOLA BY NEMĚLA UČIT, ALE
VZDĚLÁVAT (LADISLAV STUHLÍK)**
- 8 **BĚLOHRADSKÉ HOMOLKY
(SVATOPLUK HRNČÍŘ)**
- 9 **MILÝ SBĚRNÝ DVORE
(LENKA VICHNAROVÁ)**
- 10 - 11 **REGULACE JAVORKY NA HORNÍ
NOVÉ VSI (LADISLAV STUHLÍK)**
- 12 - 13 **SLAVNOSTI PÍSNÍ A TANCŮ
„POD ZVÍČINOU“ 2007**
- 14 - 15 **BĚLOHRADSKÉ HAJENKY
(EDUARD ČELIŠ)**
- 16 - 17 **KRONIKA RODÁKŮ A PŘÁTEL
LÁZNÍ BĚLOHRADU
(HANA FRIEDRICHOVÁ)**
- 18 **Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20 **SPRINTERKA Z NEATLETICKÉHO
BĚLOHRADU (EDUARD ČELIŠ)**
- 21 **DĚTSKÉ OLYMPIJSKÉ HRY 2007**
- 22 **SVATOJÁNSKÁ NOC
A STRÁŠIDLA V BAŽANTNICI**
- 23 **MALÁ GALERIE BĚLOHRADSKÝCH
LISTŮ - JOSEF PAZDERKA
(ZDENĚK PRCHAL)**

FOTOGRAFIE NA OBÁLCESTR. 1 MILENA ČERNÁ:
KOSTEL VŠECH SVATÝCHSTR. 24 JIŘÍ SEHNAL:
NA HLUBOKÉM**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ VYJDE
21. 9. 2007****Bělohradské listy**

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Josef Špür, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,

Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,

Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

Žihadlo a „žihadlo“

Stalo se jednoho velmi horkého odpoledne na přelomu července a srpna, v čase prázdnin a dovolených, kdy slunce páliło a ze žhavé země vzlínala slaměná vůně trávy, rybníky vydechovaly chladně modrou vůni skrytých tůní a zvlířný horký prach měl příchut' sušené červené papriky. A toho příliš horkého odpoledne jsem přijel ve svém zánovním fiatů na Pardoubek a své auto zaparkoval přímo na hrázi rybníka. Bylo krátce po poledni a na pláži bylo jen pár lidí. Někteří seděli na lavičkách ve stínu letité vrby, četli noviny nebo pospávali, jiní se opalovali nebo vířili nehybnou hladinou rybníka.

Když jsem vystoupil z auta, zvedl se z deky Vláďa Záveský: „Taky by ti haksny neupadly, kdybys přišel pěšky, vole!“ řekl a ulehl zpátky na deku.

Neupadly, pomyslel jsem si, jenomže já jsem nepřišel proto, že bych byl chabrus na nohy, nýbrž proto, abych se blýskl svým novým „žihadlem“. Pak jsem si lehl do trávy, zavřel oči a snil si divoký sen o mahagonové krásce, jak se od Bažantnice ladným krokem blíží ke hrázi, svléká se do plavek a sklání se nade mnou k vášnivému objetí.

Místo toho kdosi vykřikl: „Rychle sem, on se dusí...!“

Opodál v trávě ležel Zdeněk Roudný alias Bezednej, oči podlité krví, oční víčka napuchlá. Dýchal ztěžka, chvílemi chroptěl, žíly na krku tlusté jako provazy. Prý ho něco štíplo, záupně sípavým hlasem, ale pak mu došel dech a větu nedokončil.

Poněvadž nikdo nevěděl, co ho štíplo, a protože v té době ještě nebyly mobily, navíc byla neděle a pošta byla zavřená, nácpli mi ho do auta a já vyrazil směrem na Novou Paku.

Osmsetpadesátka byla rychlé auto, jel jsem jako o závod, v levotočivých zatáčkách mi Zdeněk málem vymáčkł pravá dvířka, v pravotočivých mě tiskł k volantů metrů živé, přesto bezvládné váhy. Kromtoho jeho mohutné tělo stále bobtnalo, takže ho bylo v autě čím dál tím víc. Zbytek cesty jsem už ani neřadil, protože jednou rukou jsem se držel volantů a druhou podpíral jeho tělo, aby mě nevymáčklo i s dvířkami do pivovarského rybníka. Na pohotovosti jsme byli za necelých deset minut, do ordinace jsme ho donesli s doktorem, zdravotní sestrou a vrátným.

Pak mě z ordinace vykážali na chodbu.

Po půl hodině se dveře otevřely a doktor mi sdělil, že jsem ho přivezl za minutu dvanáct. „Vosí žihadlo, přímo do krku. Anafylaktický šok...!“ řekl a zeptal se mě, jestli je postižený mým příbuzným. Bezednej totiž u sebe neměl žádné doklady, a tak jsem mu vysvětlil, že na Pardoubek si většinou lidi doklady neberou a doktor mi pokynul, abych tak hodinku, půldruho posečkal, že si ho pak můžu odvézt domů.

Bloumal jsem kolem viaduktu sem a tam, počítal vagóny projíždějících nákladních vlaků, vraždil jednu startku za druhou a proklínal okamžik, kdy jsem se rozhodl jet na Pardoubek. Záveský měl pravdu - měl jsem jít pěšky. Jenže kdo ví, jak by to bylo dopadlo... Čas se roztékal v horku, minuty se táhly jako kynuté těsto, město bylo liduprázdné. Z půldruho hodiny byly nakonec hodiny dvě, podepsal jsem nějaký papír a doktor znovu důrazně zopakoval: „Za minutu dvanáct!“ Do auta už ale Bezednej nastoupil sám.

(Asi bych měl na tomto místě vysvětlit jeho přezdívků; vznikla díky jeho permanentní pivní žízni, kterou stejně nepřetržitě a úporně hasil).

Jeho tělo opět splasklo, zorničky mu zase svítily jako svatojánci.

Když jsme sjížděli štikovským kopcem, podíval se na mě těma spikleneckýma očima: „Dochtor říkal,“ řekl, „žeš mně zachránil život?“

„Doktoři přeháněj,“ podotkl jsem a sešlápl plynový pedál až na podlahu. Těšil jsem se, že se už konečně na Pardoubku vykoupu.

Jenže na křižovatce v Bělé na mě mrkl: „Teď mi ho můžeš zachránit podruhé!“

„Nerozumím...?“ pokrčil jsem rameny.

„Zastav u hospody. Mám žízeň jako trám!“

„Zastavil jsem, neboť i já měl žízeň jako... jako záchranář amatér.“

A i když to bylo proti předpisům, dodneska jsem přesvědčen, že jsem si to pivo zasloužil. Ve skutečnosti by si ho ale zasloužilo mé nové „žihadlo“, neboť nebýt jeho, nebyl bych dneska psal tento fejeton, anžto by nebylo Bezedného.

Na Pařdas jsem se už nevrátil, protože to pivo U Davídků nebylo jen jedno...

Zeptali jsme se za Vás

Čas běží překotně kolem nás. Nástup nových technologií přináší tak rychlé změny, že se mnozí nestačí ani zorientovat a už přichází něco nového. Velkou technickou a hlavně komunikační technologií je internet. Vznikla řada firem, které se internetem zabývají. Jednou z nich je i CIS sídlící na bělohradském náměstí vedle městského úřadu. Co se skrývá za zkratkou CIS, jsem se zeptal majitele firmy Mgr. Ladislava Groha.

Jak dlouho již funguje vaše firma a čím se zabývá?

Naše služby poskytujeme již více než 10 let. Od začátku se zaměřujeme na správu sítí a vývoj software, který využívá možností internetu a v současnosti i mobilních telefonů. Programujeme webové stránky, databázové aplikace (např. systém prodeje jízdenek pro ČSAD, rezervační systém na Skybox v Sazka Aréně pro Hewlett-Packard, apod.) Pro společnost Raiffeisen jsme dělali SEO optimalizaci stránek, pro ...

Moment, zabíháme do příliš odborných termínů... Mohl byste mi například stručně vysvětlit, co je to SEO optimalizace?

Na internetu je obrovské množství webových stránek. Když hledáte nějakou informaci, používáte speciální stránky, které slouží pro vyhledávání informací - tzv. vyhledávače. Po zadání dotazu vám vyhledávač vrátí seznam jednotlivých stránek, seřazených podle mnoha kritérií. No a každá firma potřebuje, aby její stránka byla v seznamu co nejvíce nahoře. Proto je potřeba webové stránky firmy upravit tak, aby ji ty vyhledávače zařadily nahoru.

Zmínili jste mobilní telefony, děláte software i pro mobilní telefony?

Ano, například rezervaci jízdenek v našem systému si můžete zařídit z mobilního telefonu pomocí WAPu nebo SMSkou.

Jaké další moderní technologie vaše firma nabízí?

Například jako jedna z mála firem v české republice umíme vytvořit interaktivní 3D virtuální realitu.

Pojďme raději od těch technických a odborných termínů k obecným věcem. Jaké má CIS personální a technické zázemí?

Hlavní sídlo máme v Jičíně, kde se specializujeme především na vývoj software a programování. Další kancelář máme v Lázních Bělohradě. Tato kancelář se specializuje především na správu a instalaci sítí a připojení k internetu.

Co bylo hlavním motivem pro zahájení vašeho podnikání?

Počítače mě zajímaly odjakživa. Například svůj první počítačový program jsem napsal v roce 1985. Jedním z hlavních motivů podnikání bylo, že jsem chtěl využít znalosti, které jsem v té době měl.

Co považujete za největší výhodu vaší firmy, kterou může váš zákazník získat?

Solidnost, znalosti a férový přístup.

Co považujete za největší úspěchy, které nastaly ve vašem podnikání?

Mohu se pochlubit?

Ano.

V letošním roce bylo pro nás významné vítězství ve výběrovém řízení na tvorbu mapového systému pro nakladatelství Helvich Multimedia, kterého se účastnily všechny významné východočeské firmy zabývající se programováním pro internet. Vyhráli jsme také výběrové řízení na dodávku software pro řízení televizního okruhu přes internet pro firmu, která buduje celorepublikovou síť LCD panelů. Tohoto řízení se účastnily firmy z celé ČR. Tento software využíváme i v televizním okruhu Anenských slatinných lázní.

cis

COMPLETE INTERNET SERVICES

Jako první firma se sídlem v HK kraji jsme získali na základě náročných zkoušek a řady školení statut Small Business Specialist, což je certifikát pro instalaci a správu sítí do 75 počítačů. Nyní jsme splnili všechny podmínky, abychom se mohli stát certifikovaným partnerem firmy Microsoft.

Před třemi lety jsme vybudovali bezdrátovou síť spojující Bělohrad a Jičín.

Za největší úspěch však považuji dlouhodobou spolupráci s našimi více než 500 zákazníky a náš dobře fungující tým, ve kterém se můžeme spolehnout jeden na druhého.

Tak dost chvály... a jaké jsou neúspěchy, které vaše firma zažila?

Jako každá jiná firma musíme řešit spoustu různých problémů každý den, naštěstí se nám daří zvládat je celkem úspěšně, z poslední doby za největší neúspěch považuji to, že jsme nezískali zakázku pro jednoho českého mobilního operátora, o kterou jsme se ucházeli.

Jaké má firma problémy?

Mezi naše největší problémy patří bouřka a silný vítr. To jsou dva činitelé, které občas způsobí výpadek internetu. Snažíme se tomu čelit alespoň rychlými zásahy při opravách poničených antén. K tomuto účelu výborně slouží naše Zásahové vozidlo, které se nejvíce zjevuje právě zde, na Bělohradsku.

Jaké jsou vaše plány do budoucna ohledně podnikání?

Samozřejmě jako každá firma chceme růst - chceme se stát jednou z nejvýznamnějších firem v republice.

Chtěli bychom, aby klienti byli spokojeni se službami, které jim poskytujeme. To je základ, na kterém musí stavět každá firma. A když se toto předsevzetí daří plnit úspěšně, tak si firma může stanovit další cíle, jako například být největší firmou v okrese, nebo v kraji, nebo na mezinárodním poli... Aby byla firma největší, musí být zároveň nejlepší. A k tomu je zapotřebí tvrdé a kvalitně odvedené práce všech zaměstnanců. Myslím, že můžu říct, že tento předpoklad je v naší firmě splněn.

Děkuji vám za rozhovor a přeji hodně úspěchů.

Děkuji.

Starosta odpovídá

Nemohli byste upravit cestu od hlavní silnice na Miletín k rybníku Hluboký? Především po dešti je v katastrofálním stavu.

Rada města se stavem této komunikace zabývala. Dle výpisu z katastru je cesta v majetku státního podniku Východočeské státní lesy, který již neexistuje. Na špatný stav cesty jsme proto upozornili nástupnickou organizaci Lesy České republiky, s.p. Odpověď jsme zatím neobdrželi.

Neuvažuje rada města o obnově altánku v lese Bulici při cestě na Byšička? Kdysi byly altánky dole na začátku stoupání lesem i nahore při východu z lesa. Oba poskytovaly možnost příjemného odpočinku při výcházce na Byšička.

O obnově altánku uvažujeme, o jeho umístění na původním místě na začátku stoupání jsme jednali se zástupcem st. p. Lesy ČR. V minulých letech jsme vybudovali posezení přímo u hřbitova na Byšičkách a u cestičky mezi Bulicí a Byšičky, ale altánek v Bulici by určitě poskytoval příjemné odpočinku.

Neuvažujete o zavedení čipování psů ve městě?

Zatím jsme pouze zjišťovali možnosti čipování psů. Cena čipu je cca 150 Kč, čtecího zařízení cca 5.000 Kč. Existuje ale několik databází evidence psů (Národní registr s.r.o., databáze hl. m. Prahy, evidence Komory veterinárních lékařů, Centrální evidence zvířat a věcí ČR, atd.). Jestliže v Bělohradě nebo okolních obcích odchytíme psa, většinou jde o psa místního občana, což zjistíme dle známky, nebo o zaběhnutého psa z některé z okolních obcí. Jen výjimečně se nám nepodaří majitele psa zjistit. Buď jde o štěně bez známky nebo o psa, který není evidován. Proto

si myslím, že ani čipování psů by nám v těchto případech majitele psa nepomohlo zjistit.

Na zasedání zastupitelstva vysvětlil autor zhodnocení variant přeložek silnic procházejících městem velice dobře výhody varianty č. 3 (odvedení transitní dopravy mimo centrum města, zpřístupnění dalších částí města pro výstavbu rodinných domů i drobných provozů z přeložek, nejlevnější), ale i to, že se nedá předpokládat další výrazný nárůst dopravy (město proto nepotřebuje obchvat dálničního typu) a že u přeložek nedojde k překročení norem hluku. Proto je škoda, že tato varianta nebyla schválena. U schválené varianty č. 2 si nedovedu představit, že při denním dojíždění autem z H. N. Vsi do Hořic najedu na obchvat a budu dvakrát přejíždět železniční trať. To raději budu dál jezdit přes náměstí. U varianty č. 3 bych na obchvat určitě najel, protože průjezd městem na Hořice by byl rychlejší.

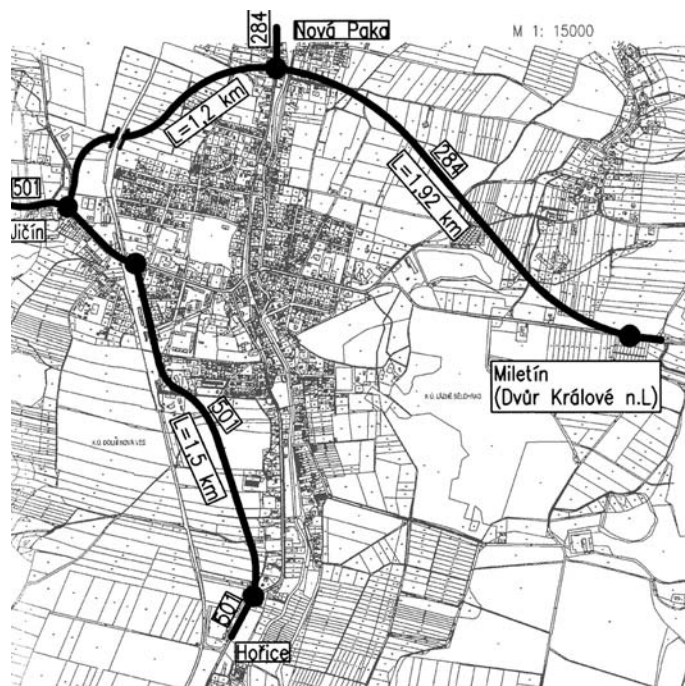
Naprosto s vámi souhlasím, autor posudku ing. Křenek toto vše vysvětloval. Na druhou stranu se nedivím občanům, kteří mají rodinné domy poblíž přeložky dle var. č. 3, že proti ní přišli na jednání zastupitelstva protestovat a nakonec přesvědčili zastupitele o schválení varianty č. 2. Škoda, že na jednání nepřišli také lidé, kteří bydlí na Lázeňské ulici, v ulici T. G. Masaryka nebo na náměstí. Rád bych slyšel třeba jejich názor na argument, že tyto občane si na provoz a hluk z dopravy zvykli a že jim nevadí a proč tedy negativními dopady zatěžovat lidi, kteří bydlí v klidných lokalitách. Nesouhlasím také s názorem o. s. Bílý Hrad, že musíme vymyslet obchvat, který bude vyhovovat všem občanům, a to že je obchvat přes Byšičky. Myslím, že řešení, které bude vyhovovat všem, nenalezneme. Obchvat přes Byšičky by znamenal výrazný zásah do přírody, neřešil by zpřístupnění některých částí města a navíc doprava přes město od Hořic na Miletín má nejnižší intenzitu.

Diskusi kolem řešení dopravy ve městě chápu a vítám ji, jen mě mrzí, že často slyším zkreslené argumenty (např. že zastupitelstvo

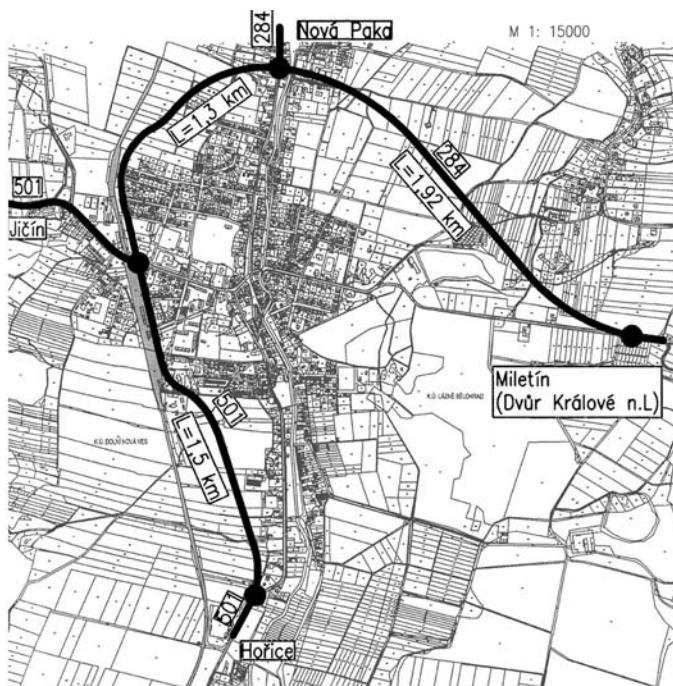
chce postavit jen obchvat kolem lázní a pak svést veškerou dopravu na náměstí, že vznikne burácející polygon, po kterém bude jezdit velké množství kamionů, že se vyldní centrum města, atd.). Podstatné pro výstavbu přeložky bude, zda se podaří vykoupit pozemky a včas požádat o dotaci z prostředků EU. To by mělo proběhnout cca do roku 2010, protože poté příliš šancí na získání peněz na výstavbu obchvatu z domácích zdrojů nebude.

Zastupitelstvo města informuje

Zastupitelstvo města se sešlo na pravidelném veřejném zasedání ve středu 6. června 2007 v aule základní školy. Po projednání a schválení nákupu, prodeje a směny nemovitostí se zastupitelé zabývali technicko-ekonomickým zhodnocením variant přeložek silnic II/284 a II/501 zpracovaným ing. Ladislavem Křenkem a Mgr. Radomírem Smetanou. Z materiálu vyplynulo jako nejvhodnější řešení přeložek silnic dle varianty č. 3. (viz příloha). Po dlouhé diskusi, do které se zapojili i přítomní občané, zastupitelé schválili variantu č. 2 (viz příloha). Poté zastupitelé schválili závěrečný účet města za rok 2006 bez výhrad (výdaje města činily 119 108 tisíc Kč), rozpočtové opatření č. 2/07 (největší položkou byla přijatá pojistná náhrada za škodu na táboře U Lva ve výši 4 461 tisíc Kč) a rozpočtový výhled do roku 2012. Na vědomí vzali zprávu o bezpečnostní situaci v teritoriu působnosti OO Policie ČR Nová Paka, informaci o jednání pracovní skupiny v rámci projektu rekonstrukce zámku, informaci o výstavbě kanalizace v Horní Nové Vsi a v Lánech v rámci akce Čistá Cidlina a zprávy finančního a kontrolního výboru. Dále zastupitelé schválili jako určeného zastupitele pro projednávání změn územního plánu starostu, schválili též změny ve smlouvě o výpůjčce se základní školou a zmocnili radu města rozhodovat o rozpočtových opatřeních do výše 2 milionů Kč.

varianta 2 - schválena zastupitelstvem města

varianta 3 - doporučena odborníky

Škola by neměla učit, ale vzdělávat

Rozhovor s ředitelem Základní školy K.V. Raise Jaroslavem Jirásko o změnách ve škole od 1. září 2007

Jaké nejdůležitější novinky přinesou změny ve školství? Je vůbec potřeba změnit systém českého školství a v čem? A jak je na tom ve srovnání s jinými zeměmi?

České školství je v některých oblastech prokazatelně výborné, lepší než jiné vzdělávací systémy. Jde zejména o znalosti žáků a šíři jejich vědomostí. Mezinárodní průzkumy ukazují, že absolventi našich základních škol mají lepší znalosti například z historie, zeměpisu, přírodovědných předmětů než studenti z jiných zemí. V čem ale naši výrazně zaostávají? Jsou to kromě cizích jazyků aplikační dovednosti a schopnost vyhledat informace a využít je. Zjednodušeně řečeno - naši žáci vědí, ale nevědí, jak s tím věděním naložit. Srovnatelný vzorek zahraničních žáků ví méně, ale to méně mu stačí k tomu, aby si poradil, co kde najít, jak se orientovat v životě, jak komunikovat s lidmi, jak vyhledat informace a pak je aplikovat. A s tímto vybavením je úspěšný...

Vědomosti se ale hodí každému, na tom není nic špatného...

Samotné dnes již nestačí. Vzdělaný člověk byl v minulosti „chodící encyklopedie“. Pan učitel na vsi v 19. století uměl více jazyků, hrál na hudební nástroje, znal historii, přírodovědu, filozofii, právo... zkrátka ostatní, kteří neměli kde informace získat, chodili za ním. Dnes má zdroje informací každý z nás. Vzdělaný člověk počátku 21. století umí především perfektně anglicky, zná rodný jazyk a základy matematiky, ovládá počítač, dokáže si vyhledat informace. Má dobré komunikační schopnosti. A další vědomosti, které z něho činí vzdělance, jsou již specializace, nikoliv základní vzdělání. Čili vzdělání dnes nechápeme jako soubor vědomostí, ale jako soubor znalostí, dovedností, postojů a hodnot - odborně se tomu říká klíčové kompetence, doplněné o maximální míru znalostí v určitém oboru. Škola má nové poslání, neučí (není pouhý „předavač“ informací), ale vzdělává (rozvíjí člověka v oblasti klíčových kompetencí). A to je náročnější...

Co tedy dnes patří k základnímu vzdělání?

Myslím, že v oblasti vědomostí to neví nikdo - a ani nemůže. Vezměte si, kolik nových informací a jakého druhu mohl člověk získat například před třiceti lety. Přečetl si noviny, četl knihy, pustil si televizi o dvou programech, občas si poslechl rádio, měl více času na rodinu, děti, kamarády...

A dnes? Denně se objeví tisíce nových informací - a téměř všichni k nim máme přístup. Denně vědci objeví desítky nových chemických látek, v průměru jeden nový druh živočicha, ročně několik desítek nových vesmírných těles, čtou se geny, poznává se lidské tělo - a do toho tisíce stránek časopisů a novin, desítky rozhlasových stanic, internet, mobily... zatímco před nedávnem člověk informace vyhledával, dnes je to opačně a před informacemi není úniku. V minulosti platilo, že se o něčem učilo ve školách

třeba 400 let, než věda přišla na to, že to je jinak. Dnes se o tom učí třeba jen deset let a nastane doba, kdy pravdivost informace bude třeba jen měsíc, než ji přebije jiný poznatek... akže co vlastně z těch informací učit?

Odborníci vše vyřešili jednoduše: došli k závěru, že stále platí jako základ „číst, psát a počítat“, k tomu přidali znalost cizích jazyků, informačních technologií s důležitou schopností celoživotně se vzdělávat. Nazvali to očekávané výstupy. Vše ostatní nechali na školách.

Školy tedy samy rozhodují o tom, co a jak budou učit? Je pravda, že učivo nebude povinné?

Ano. Učivo je doporučené, pro školu není cílem, ale prostředkem, jak dosáhnout splnění očekávaných výstupů. Zatímco ještě letos pro školu například platí jako cíl „žák vyjmenuje vyjmenovaná slova po m“, od 1. září bude platit: „žák píše a odvodňuje správně i/y po obojetných souhláskách“. Čím se to liší? Škola nebude zkoumat a hodnotit, jestli žák odříká vyjmenovaná slova všechna a ve správném pořadí, ale zda je správně použije ve svých písemných projevech a dokáže svá rozhodnutí zdůvodnit.

Jaké další změny ještě ve školách nastanou? Budou se týkat již prvňáků?

Změny se dotknou nejen prvňáků, ale také žáků šestých tříd. V těchto dvou ročnících začneme vyučovat podle nového školního vzdělávacího programu. Co se změní?

Chceme změnit vnitřní klima ve škole. Aby škola byla přívětivá, pozitivní, otevřená. Vztahy uvnitř ní by měly být partnerské a vytvářet partnerský trojúhelník rodiče - žáci - učitelé. Žák by měl cítit, že ho učitel má rád takového, jaký je. Rodič by měl cítit, že ho učitel bere jako partnera k diskuzi. A učitel by měl ze strany žáků i rodičů pociťovat důvěru a ochotu spolupracovat.

Druhým velkým úkolem je změna metod práce, hledání zábavnějších a modernějších forem výuky a důraz na mezipředmětovou provázanost. Pokud se tento cíl podaří uskutečnit, žáci budou do školy chodit s větším zájmem. Výuka bude pestřejší, obohacovaná o nové prvky, nápady, formy. Podmínkou je ovšem kreativita učitelů a jejich větší časové vytižení.

Třetí změnou je větší míra individualizace výuky. Každý žák je osobnost s různě velkým nadáním na různé věci. Učitelé by měli posuzovat výkony žáků podle jejich individuálních schopností, nadání, neměli by vyžadovat stejné výsledky od všech, ale po každém chtít, aby dosáhl pokud možno svého maxima v rámci svých možností. Tím se odstraní srovnávání žáků mezi sebou a jejich škatulkování, potažmo dělení žáků na úspěšné a neúspěšné, nebo chcete-li na „hloupé a chytré“.

Jen absolvovat školu už asi nebude stačit?

Velmi podstatnou změnou je motivace žáků k celoživotnímu vzdělávání. Současné měřítko „úspěchu školy“ - úspěšné složení přijímacích zkoušek na střední školy - bude nahrazeno dlouhodobějším zkoumáním uplatnění absolventů v životě. Já osobně jsem pro zrušení dnešní podoby přijímaček. Pokud žák složí přijímací zkoušky, ale střední školu nedokončí, je to neúspěch školy, která ho na studium nedokázala připravit. A je jedno, jestli přijímačky udělal jako nejlepší nebo byl poslední. Považovat různé typy zkoušek (přijímačky, maturitu, státnice...) za podmínku lidského štěstí a důkaz o kvalitě člověka, je pošetilé.

Zabouchnutí učebnice po absolvování školy se zvoláním: „již nikdy více!“ je cesta do pekla. Zabouchnutí učebnice po státnicích je cesta na periferii Evropské unie. Maturitou, eventuálně státnicí, teprve to nejdůležitější vzdělávání začíná - a na to chceme naše žáky připravovat. Žák musí dokázat to, co se naučil, dlouhodobě využívat. Chceme školu, kde na prvním místě stojí dítě. A dítě připravovat pro život, ne pro vědomostní soutěže.

Projeví se změny i ve struktuře učebních plánů?

V prvním ročníku zůstává učební plán stejný. Do šestého ročníku jsme zařadili nový povinný předmět informační technologie, posílili tělesnou výchovu o jednu hodinu na tři hodiny týdně a vyřadili předmět rodinná výchova. Fyziku budou mít šestáci jen jednu hodinu týdně a oproti letošnímu roku budou mít jeden volitelný předmět. Rozhodují se z nabídky tří předmětů.

Co učitelé, jsou na změny dostatečně připraveni? Přece jen jich celá řada učila „postaru“ desítky let. Jsou novým myšlenkám nakloněni a dokáží je uskutečnit?

V případě učitelů zaspalo ministerstvo školství. To „reformu“ spustilo, ale na vzdělávání učitelů a jejich motivaci zapomnělo. Peníze se nenašly, zůstalo jen u slibů. Je to tragédie, která může reformu ne-li ohrozit, tak zbrzdí. Po učitelích se chce více práce, jiné metody výuky, kvalitnější výsledky, psaní mnohastránkových učebních dokumentů - ale od jejich zaměstnavatele - státu - nepřišla kromě několika metodických pokynů ani motivační po-

bídka ve formě peněz na lepší zázemí, ani zajištění kvalitního vzdělávání. Vůbec nic.

Takže obecně lze říci, že připravenost učitelských sborů na „reformu“ je nedostatečná. Existují však výjimky a mohu s ulehčením říci, že učitelé naší školy se ke změnám postavili čelem, pochopili, že ne vše je v pořádku. Společně jsme po dobu asi dvou a půl let vytvářeli „nultou“ verzi našeho školního vzdělávacího programu. Byla a je to pro nás pro všechny pozitivní zkušenost - společná setkávání, velmi bouřlivé diskuze, dohady, hledání kompromisů... a výsledek? Všichni jsme poznali, kde máme slabé stránky, v čem je naše síla, o co se chceme opřít a kam chceme jít. Poznali jsme, že spoustu věcí, která se po nás chce, zatím neumíme, že ne vše půjde tak rychle. Ale to nejdůležitější je pro nás společné - usilujeme o proměnu naší školy. Tímto chci všem kolegům a kolegyním poděkovat. Jsme teprve na začátku a čeká nás dlouhá cesta.

A co děti? Jsou čím dál horší...

To tak vůbec není. Děti jsou jiné - a je to přirozené. Dítě od mala leží před puštěnou televizí, v předškolním věku ovládá počítač, v první třídě komunikuje pomocí mobilu. Vnímá souběžně mluvený projev s vizuálními obrazy. Dnešní děti si téměř nechodí hrát společně ven, rodiče si s nimi nemají čas povídat, číst jim, od chvíle, kdy se naučí mluvit, opakují slogany z reklam. Manuálně doma pracuje málokteré dítě, společně chvíle rodina tráví obvykle jen o letní dovolené. Do přírody se chodí výjimečně, přírodu dítě téměř nezná, z domácích zvířat zná pouze psa a kočku. Profil předškoláka je dnes zcela jiný, než býval, a bude se stále rychleji měnit...

Co se ale nemění, je hravost, přirozená zvědavost, touha vše si sám vyzkoušet, experimentovat - to vše zůstává na dětech stejné. A na tom je třeba založit vzdělávání - ale to už objevujeme dávno objevené - Komenského.

Ten mimo jiné napsal: „Alfou a omegou naší didaktiky budiž hledat a nacházet takovou metodu, aby učitelé vyučovali méně, žáci se však naučili více, aby ve školách bylo méně shonu, nechuti a marné práce, zato však více pohody.“ Kéž by se nám dařilo budovat pohodovou školu.

Bělohradské HOMOLKY

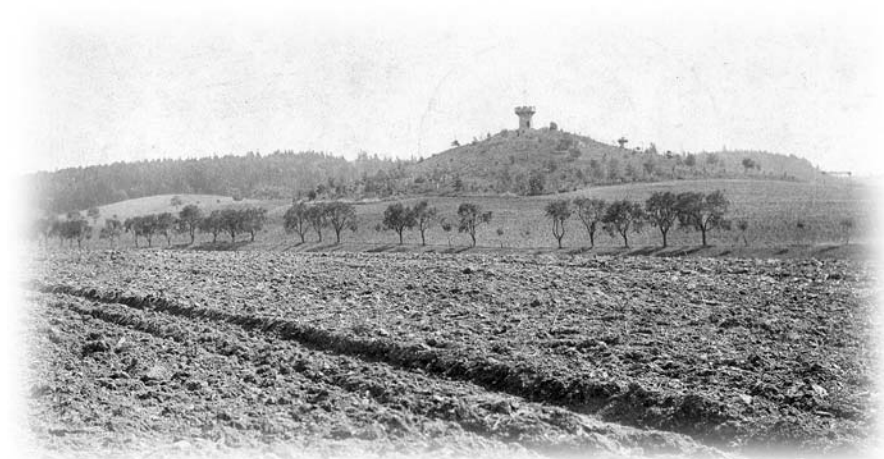
Slovo homolka se našim předkům nejspíš zamlouvalo, protože jím ve svém okolí pojmenovali několik vrcholků. Nejvyšší Homolka se zvedá za Vřesníkem a její temeno zdobí zajímavý kamenný sloup, zvaný Raisova kniha. My se však v tomto vyprávění soustředíme na Homolku, která se klene mezi Bažantnicí a rybníkem Hluboký. Pahorek zhruba před sto lety nebyl zalesněný, a tak se na něm uplatnila atrakce - nevysoká dřevěná rozhledna. Když dosloužila, byl tam z dnes již neznámého důvodu vztyčen dřevěný kříž, takže se kopečku začalo říkat Homolka křížová. Kříž tu vydržel do počátku 20. let minulého století, a jak už osobně mohu dosvědčit, ve 30. letech tam pro změnu k posezení lákala jednoduchá lavička. Ta však spolu s cestičkami zmizela a dnes je zde pouze nevzhledné ohniště.

Pro Homolku křížovou se v minulém století používal ještě jeden název - Přední Homolka. Bylo to opodstatněné, neboť o 500 metrů dál k východu se zvedal další hřbet, který pro mnohé naše občany byl Zadní Homolkou. Tohle leckdo neví, což potvrzuje vlastivědná čítanka Lázně Bělohrad, která vyšla koncem minulého roku.

Co je však důležité. Na Zadní Homolce se ještě ve 40. letech tyčil také zajímavý objekt. Pískovcová socha lva v postoji, který známe z bělohradského znaku. Jak se tam král zvířat dostal a proč tam už není? Povězte si to.

Lev na Zadní Homolce

Rozhledna na Přední Homolce

Na opačném, západním okraji Bělohradu je návrší U Lva, kterému se dříve říkalo Kněžský háj. Za Bertolda Viléma z Valdštejna si na něm panstvo vybudovalo výletní místo se sloupřadím valdštejnských lvů. Říká se, že jich bylo dvanáct a zřejmě jim vévodil třináctý lev stojící na přilbici s korunou. Tohoto dominantního lva s letopočtem 1720 si našťestí ještě dnes můžeme prohlédnout. Stojí v bělohradské zámecké zahradě. (Rozdvojený ocas lva nás nepřekvapuje, protože Valdštejnové do svého erbu převzali lvy svých předků Markvarticů.)

I sochy však podléhají zkáze, a tak poznenáhlu zmizely, anebo, což je pravděpodobné, jich třináct nikdy nebylo. O dvě stě let později podle K. V. Raise byli lvi tři. Jeden zůstal v Kněžském háji, a jak bylo uvedeno, našel útočiště v zámecké zahradě. Nějakou dobu tedy naše město střežili dva lvi. Jeden na straně západní a druhý na východě. Byla to hezká představa, umocněná výjevem z městského znaku.

Západní vršek brzy potom o lva sice přišel, ale památka na něho zůstala. Návrší nad nádražím, dříve Kněžský háj, získalo nový hezký název - U Lva.

Východní lev na Zadní Homolce však stále kraloval a my kluci, vzhledem k tomu, že Hluboký se v té době využíval jako koupaliště, jsme k mohutné soše velice často chodili a obdivovali ji.

Jenomže na náš stát dolehla nacistická okupace a v roce 1941 se v Bělohradě usadila německá mládež (Hitlerjugend). Horda kluků v německých uniformách jednoho dne sochu vyčenichala a v domněnku, že jde o českého lva, ji povalila, rozbila a rozvaliny provokativně pokálela. Části sochy a kameny se řadu let na pahrbku považovaly a pomalu ztrácely. Ještě v 50. le-

tech jsem mezi úlomky objevil lví tlapu a na památku si ji odnesl.

Je načase poznamenat, proč jsem tu o bělohradských Homolkách vyprávěl. Způsobila to zmíněná vlastivědná čítanka, neboť odstavec vyprávějící o Homolce s rozhlednou končí větou: „Jen parta kluků, kteří se v 60. letech domnívali, že na Homolce stával lev, a kde je lev, tam je i poklad, kopala, až vykopala - kamenné základy zaniklé rozhledny.“

Vzhledem k tomu, že poměrně nedávno (ve 30. letech) jsem byl také klukem, chtěl bych se těch mladších z 60. let zastat. A tak podotýkám: Měli jste pravdu, kluci! Lev na Homolce skutečně stál! A vzhledem k tomu, že jste objevili kamenné základy, nekopali jste na Přední Homolce, ale na té správné. Na Homolce Zadní neboli lví.

Lev v zámeckém parku

Milý sběrný dvore,

píšu ti, protože se na tebe velmi těším. Už dlouho. Konečně mi nedávno svítla naděje, že se tě dočkám, ale nějak se to vleče. Trochu mi to vadí, protože jsem s tebou dost počítala a podle toho se také chovala. Dnes vidím, že lehkomyšlně. Tak například: od zimy do jara jsme budovali kanalizaci a k tomu rekonstruovali koupelnu. Složitý příběh, ale bylo by to nadlouho, tak tě ho ušetřím.

Velkoryse jsem odmítala nabídky řemeslníků, že odvezou starý záchod, zlikvidují původní trubky, zbaví nás suti a podobně. „Hodte to do stodoly, vždyť tady bude sběrný dvůr, postaráme se pak sami!“

Když jedna zednicko obkladačská partička vyhodila zbytky obkladů na čerstvý výkop kanalizace na zahradě se slovy to si sedne a zaroste to, to se moje ekologické jádro postavilo proti. Donutila jsem synka, aby přijel z Prahy a suť rozptýlenou na několika metrech čtverečních shrabal, napytloval, abychom ji měli připravenou na den OSB – otevření sběrného dvoru.

Jenže habrajuze ve stodole přibývá. Vedle odpadu ze stavby leží stará pračka, televize, plešky od barev a další věci. Auto nechávám před chalupou, nevejde se tam. „Zavez suť někam do cesty, to dělaj všichni,“ radí známí. Jenže já to životnímu prostředí nemůžu udělat. Ano, přiznám se, občas musím spálit něco ze zahrady, protože na kompost to nejde a kam s tím? Ale zbytky ze stavby do lesa, či na černou skládku? To tedy ne!

Vím, jakým otravným dojmem na nás působí, když jdeme s kamarády z výletu z Bukoviny na Vřesník do hospody. Cestou vidíme les zanesený odpady. Staré umyvadlo, záchodová mísa a vrchol všeho – prasečí hlava v rozpadajícím se kartonu! Loni ještě byla celkem zchovalá, obalená masem, letos už z lesa zírá jen kostra. A za rok zas...

A taky ti chci, milý sběrný dvore, vysvětlit, proč na tebe tak spěchám. Bojím se, abych neskončila jako maminka mojí kamarádky Evy. Je to vědkyně, dost precizní. Jak se to pozná? Když Evě minule předávala lísky s jahodami, na každé bylo pečlivě napsáno, odkud a kdy je sbírala. Například: 10.6. v 15.30, záhon vedle kedluben.

Má celkem prostornou jednopatrovou vilku, ve které bydlí sama, ale věci, které měly najít místo ve sběrném dvoře, už ji málem vyhnaly z domu. Nechce je jen tak vyhodit, zabývá se totiž celý život fyzikou a dobře tedy ví, co z nich ještě může být, když se znovu zpracují a co by se stalo, kdyby skončily jen tak ve volné přírodě.

A tak vrší. Zbyl jí už jen jeden pokoj, ve kterém žije, zbytek zaplněný věcmi. V kuchyni, v garáži, na schodišti, prostě všude. Nechci dopadnout stejně! Tak se prosím snaž a buď tu co nejdřív. Těším se

Tvá Lenka Vichnarová

Kam se ztratil mlíčňák?

Palačinky s tvarohem a hrozinkami, první ranní káva, kakao, čerstvé rohlíky už od pěti. Ideální před odjezdem autobusu do práce nebo jinam. Posezení v zadní místnosti na bílém nábytku u kulatých stolečků, později u umakartových stolků v přední části. Ruské vejce, smaženky, indiánky a větrníky, bramborový salát, preclíky. Taky točená zmrzlina, podávaná z okénka ven. Párky v rohlíku, rakvičky se šlehačkou, smaženky! Mňam.

A že se tam někdy říkávalo „U šmudel“? Za prvé to nebyla většinou pravda a za druhé mně to nevadilo, mě lákala atmosféra. Směs lidí, kteří jsou místní a vyprávějí o tom a o té, a tak. A další, kteří jen projíždějí. Lidé se tam dávali do řeči jen tak a kdybych tam proseděla celý den, dozvěděla bych se toho víc, než po přečtení celých novin.

Tabla z mateřské školy, obrázky ze skautského tábora. To všechno mi bude chybět.

A tak volám: Mlíčáku, vrať se!

Opravdu se musí z tohoto díky své poloze pro obchod téměř ideálního místa stát přes všechnu úctu k vietnamským obchodníkům jenom jeden z mnoha jejich malých všehochuť obchodů?

Ztrácí se jeden z bělohradských milníků. Ve městě zůstává už jen málo obchodů s historií a duší.

Je mi to fakt líto.

Odpověď na otázku, proč mlíčák už nefunguje, si dovedu představit. Jako bych to slyšela: to víte, dnes je podnikat hrozně těžké. Tlačí konkurence, jsou malé tržby, lidé nechodí... hygiena se hlídá. Nikdo o ten prostor nestál, málem jsme ho neudali, jsme rádi, že si ho někdo vzal.

Ach jo!

Regulace Javorky

na Horní Nové Vsi

V roce 1929 skončily práce na regulaci Javorky na hranici Horní Nové Vsi u Krušinovy hospody. Přípravovalo se pokračování, ale v roce 1930 vypukla světová krize, která měla neblahý dopad i na tento pro obec důležitý podnik. Další práce proto začaly až v roce 1932. O tom se zachovalo v obecní hornoveské kronice daleko více záznamů než o etapě předcházející a dodnes žijí i pamětníci.

Jako každá akce i tuto předcházela příjezd komise, která měla rozhodnout o dalším osudu financování. V kronice se o tom píše: „Při komisi, které byli přítomni od Zemského úřadu v Praze pan vládní rada Hrubský, předsedící Zemského úřadu p. Kaiser a tajemník p. Dvořák, dne 6. května 1930 bylo rozhodnuto, že na druhý díl regulace od Krušinova jezu do Pečky není možno přispěti 80% subvencí jako na první díl od Ostroměře. Protože obec zdejší je prý bohatá, navrhovali 70% subvencí. Teprve na intervenci v Praze slíbeno 80% z důvodů, že obec naši čeká nákladná stavba nové školy, že nebylo spravedlivé, aby bohatší obce krajské obdržely větší subvenci, než obec naše, počítaná mezi obce pohorské.“ Změnila se i dotace na úpravu přítoků a zavlažování na 75%, ostatní platili zájemci. Druhá část výstavby byla zadána firmě ing. Čehovský z Jičína.

Podle vzpomínek pana Jiřího Beneše z Horní Nové Vsi však stavbu osobně vedl mladý inženýr, který v obci i s celou rodinou bydlel a k ruce měl tři předáky, kteří na místě práce řídili. Dva z nich, bratři Zumrové, pocházeli ze Starého Místa. Dělníci byli najímáni podle smlouvy pouze místní, aby se lidem ulehčilo od důsledků krize. Práce byly zahájeny 13. června 1932. Po zahájení se pracovalo pouze jeden den a stavba byla opuštěna, jen rozkopaná půda a vyvrácené pařezy svědčily o tom, že se zde pracovalo. Vypukla totiž stávka stavebního dělnictva. Práce nebyla a nadbytek dělníků dával podnikatelům možnost velkého výběru a nízkých mezd. Stávkující se scházeli v hospodě u Krušinů, vůdcem byl jakýsi Groha z Horní Nové Vsi, velký ramenatý chlap. I stávkokaz se našel, takže na sebe chlapi řvali.

Ale nakonec se přece podařilo vymoci si plat 2,60 na hodinu.

Snad třináctka, den zahájení stavby, byla magickým číslem, nebo snad vyhraná stávka vedly k tomu, že práce pokračovaly velmi rychle. Byl postaven most u Hátlů a stavělo se dál. Na stavbě pracovalo velké množství dělníků. Ručně kopali, na dřevěných kortoučích v dlouhých řadách vyváželi vytěženou zeminu. Na Horní Nové Vsi bylo několik lidí, kteří měli koňské potahy a málo polí, proto se zabývali povožnictvím. Například Zívr nebo starosta Josef Ježek, který měl pár velmi silných koní a těžké formanské vozy. Ti vozili kámen z Hůry. Byla to velmi nebezpečná činnost. Cesty byly špatné a z velkého kopce se vozy špatně brzdily a koňům se ojízarývala do břicha. Jeden kůň přivezl asi 1 m³, což vážilo 18q a na dvouspřežný vůz se naložilo 27q.

Před regulací ve Flumových sadech

Jak práce probíhala, vypráví pamětník Jiří Beneš:

„Koryto řeky bylo uprostřed rozděleno ve směru toku nízkou hliněnou hrází tak, že polovina koryta byla bez vody. Na té se pracovalo. Kopalo se ručně a ručně se všechno i vozilo. Chlapů bylo jak mravenců. Nikdo jim nemusel moc říkat, co mají dělat, a každý makal. Když se měl dělat jez u Krušinů, bylo třeba pustit vodu náhonem, který vedl do mlýna v Prostřední Nové Vsi. Na břeh přivezli velkou hromadu jílů. Napříč řeky, těsně pod místem odklonění toku do náhonu, bylo postaveno dvojstranné bednění a podle něj na každé straně lávka. Parta chlapů nakládala jíl na kolečka a vozičky poklusem jezdili po lávce a zasypávali prostor mezi bedněním, kde tři chlapi jíl šlapali. Všechno tak rychle, aby voda nepřetekla. Když se dostali na úroveň náhonu a voda jím začala proudit, mohli zmírnit a hráz pak ještě zvýšili. Potom za sucha zbudovali splav, do kterého byla vestavěna stavidla. Nad splavem

Most za dnešní mateřskou školkou

Před regulací ve Flumových sadech

postavili most. Večer po práci chodil po šikmých březích Javorky mladý inženýr. Kameny, které se houpaly, sochorem vyvracel a chlapi je museli druhý den znovu pevně usadit. Prostě práce musela být precizní.“

Tak vzniklo dílo, které dodnes zabránilo větším povodňovým škodám. Celá práce trvala i bez mechanizace velmi krátkou dobu. Snad vrcholem nebo výhledem do budoucna měla být stavba přehrady na Koutech, která by Javorku bezpečně spoutala. Svědčí o tom návštěva geologa Vondříčka ze Zemského úřadu 13. prosince 1935, který zkoumal půdu pro novou přehradu, ta však dosud nevznikla. Jak to bude dál, rozhodne čas a potřeba lidí. Zatím si važme našich předků, kteří zregulovali Javorku a vybudovali tak obrovské dílo ku prospěchu nás všech.

Brod u Krušinů

Splav za dnešní mateřskou školkou

A úsměv nakonec.

Když byla zregulována Javorka, zmizely tůně, ve kterých se lidé koupali. Jednou se hornoveské ženské rozhodly, že se půjdou vykoupat na Kouta, kde hluboké tůně ještě zůstaly. O jejich nápadu se doslechl jeden hornoveský vtipálek a rozhodl se, že se na jejich účet pobaví a asi při tom i pokouká po koupajících se ženštinách. Nabral doma kbelík sazí a šel výše proti proudu, kde je vysypal do vody. Ženské vesele výskaly při koupání, ale jen do doby, než proud přinesl mastné černé saze. A tak místo toho, aby přišly domů čisté vykoupané, musely doma napustit necky a v teplé vodě, pomocí mýdla, ze sebe drhnout saze.

Náhon od Mikulova mlýna

Slavnosti písní a tance

Mezinárodní folklorní festival 33. ročník

nců „Pod Zvičinou“

HÁJENKA Na Sekyře

„Gusto, ty máš záhony lepší než zamlada,“ říká Vlastimil Knap Augustinu Plecháčovi, dlouholetému zahradníkovi Na Pasekách pod Arnoštovem, kterému koncem letošního června bylo pětasedesát. Oba se velmi dobře znají, vyrůstali tady Na Pasekách. Hájenka Na Sekyře, kde nejdéle sloužil táta Vlastimila Knapa, a zahradnictví Plecháčových měly k sobě necelých tři sta metrů. Přijeli jsme sem, abychom zaznamenali vyprávění o naší čtvrté hraběcí hájence. O hájence Na Sekyře, protože les, který lemuje hájenku, má tvar tohoto nástroje. Hájenka zanikla před padesáti lety, zůstala po ní jen trochu rovná plocha v lese mezi Dolní Javořím a Pasekami. Hájenka byla postavena v roce 1885 a měla čp. 32 - Dolní Javoří. V obecní kronice je uvedeno, že při stavbě byla použita zachovalá lomenice z čp. 1. Více vystihuje vyprávění Augustina Plecháče a Vlastimila Knapa.

Plecháč: „Od mého táty vím, že před Knapovými byla Na Sekyře celá řada hajnejch: Gróh, Brod, Pavlíček, Podlipnej z Uhlířů, co se mu říkalo Hynek Nácek, a pak i Lacina, než přešel do Hůry. Západní Hůra až k silnici, Hrdla a část Křížovky patřily do polesí Na Sekyře.“

Knap: „Táta se jmenoval Josef a byl ročník 1886, máma Marie. Pocházeli z Úbislavic, kde můj děda dělal zádušního hajnýho a kostelníka. Tak se říkalo hajnému, který spravoval církevní les. Já se narodil v třicátém roce, desátého února, Na Sekyře. Měl jsem dva starší bratry: Josefa (1916) a Ladislava

(1920). Chodil jsem na Bukovinu do jednotřídky. Přes Tábůrek, kde bylo v zimě i metr sněhu. Tady u Plecháčů jsem se stavil pro spolužačku, sestru Gusty. Zpátky jsem to vzal přes Arnoštov, odtud chodila do školy velká parta kluků: Gaislovi, těch byla celá rota, a Zlatníkovi.“

Plecháč: „Vlasto, tvůj táta byl za první války u dělostřelců a hrabě ho vymohl ze služby, potřeboval hajnýho. Přimluvila se tvoje máma, která na zámku už sloužila. Hájenka Na Sekyře byla podobná té Lacinově v Hůře. Zápraží, sednice, komora, chlív. Čelní stěna byla k jihu, štíty k východu a západu. Kna-

Tvar lesa připomíná sekuru

povi drželi krávu, někdy jalovici, kozu, prase. Vzadu byla velká bouda na seno. Před hájenkou stál nádherný strom - kalina, a na ní velký bílý koule. Pod hájenkou i pole, čtyři korce, asi půl hektaru.“

Knap: „A to jsme, Gusto, ještě měli dvě louky u Bažantnice, pod hrází, jako deputát.“

Plecháč: „Všecko se tahalo na trakaři. Pamatuji, Vlasto, že tvůj táta jednou navozil sem do kopce sedmdesát trakařových fůrek sena. Revír to nebyl velkej, ale práce hodně.“

Tady stála hájenka

Knap: „Elektrika nebyla, učil jsem se při svíčkách či petrolejce. Pro vodu 250 metrů dolů k potoku, co jsme se ji natahali, na mytí, vaření i pro dobytek. Topili jsme dřívím, toho byl roční příděl 12 metrů. Když to nestačilo, tak se v zimě porazil nějaký verpán a odtáhnul na saních. Začátkem třicátých let napadla polesí mniška, kalamitní škůdce. Vysazovaly se nové stromky, máma mě, malýho kluka, nosila v nůši na zádech a sázela smrčky.“

Plecháč: „Sbíraly se semínka šišek. V tom byl nejlepší z Horní Vsi Pepa Čeřovskej, říkali jsme mu bosák, hodně chodil bos a taky měl přezdívkou lezec, jak uměl lízt po stromech. Hajnej Knap měl 3 školky: tady pod těma jasánkama, ke Kobyle a dole pod Tábůrkem. A po mnišce se objevilo hodně zvěře. Zajáci, srnčí, tetřivci a na poli koroptve. Jelen žádný. Jo, šel tady přes Hůru jeden, někdy v šestatřicátým... Krmelce byly hlavně u Sekyry a Hrdlech. Na hony jezdil i pan hrabě, pak Bechtoldáci, co šéfovali polesí, a lesní Zach. Hrabě přijel kočárem přes Dolní Javoří sem pod ty jasánky, kde se kočár

točil. My jsme většinou pomáhali nahánět zvěř. Za to jsme dostali pucovku - vyřezávku břízek, jív, jasánků, nebo jsme si mohli vytežit pařezy.“

Knap: „Gusto, hodně bylo i lišek. Snad až padesát za rok se jich ulovilo. Každá kůže z lišky se musela odnést na zámek. Vnitřnosti, pajšl si hajnej mohl nechat na guláš. Jednou jsme si s kluky pověsili mrtvou lišku na strom a házeli do ní kamením. No, nic z ní nezbylo. Rozcupovali jsme ji na cimprcampr. Zach to nahlásil, táta musel se mnou na zámek. Kleknout, odprosit! Paní hraběnka mně ale odpustila a pohládila mě po hlavě.“

A rostlo tady hodně hub. Když se vysekávaly cesty, tak kozáci leželi rovnou pod kosou. Podborováků a lišek plno. Žlutý fleky lišek velký jako tahle sednice Plecháčových.“

Plecháč: „Ještě k tvému tátovi, Vlasto. On nerad střílel zvěř, když musel vystřelit, tak raději schválně netrefil. Spíš při honech vedl náhončí. Do hospody chodil dolů do Javoří. U Šepsů mu jednou Kodymáci schovali řízky a místo nich mu dali do brašny chleba s povídlama. A měl tři dřevaře, co mu dělali v revíru celej rok dříví: Šepse z Horního Javoří, Rulfa z Dolního a Formana.“

Jednou tady bylo docela horko. Němci měli na Krkonošský vyhlídce stálou hlásku. Pivo se jim vozilo až z Harrachova, vařila jim stará Gaislová, která si pustila hubu na špacír, že se z Hůry občas kouří, jako oheň. No, že tam jsou nějaký partyzáni či co. Hned Němci obšancovali les. Před našima měli i těžkej kulomet.“

Knap: „Mně bylo něco kolem deseti roků, když jsme se přestěhovali na hornoveskou hájenku. Po pětačtyřicátým jsem šel do učení na automechanika, do Turnova k Brendlovi.“

Plecháč: „Stěhovali jste se někdy začátkem války. Já vám přinesl potravinový lístky od starosty Dixy. Táta zrovna vyváděl jalovici z chlíva, že Na Sekyře končíte.“

Hájenku pak měl řezník Štajner z Bělohradu, po něm nějaký Šec z Pecky. Sloužila jako chata k rekreaci.

Naposledy ji koupili Zlatníkovi a použili materiál a kameny k rekonstrukci hospody na Arnoštově. Asi kolem roku padesát hájenka zanikla, podobně jako Dusíkova chata Na Nebesích.“

Josef Knap

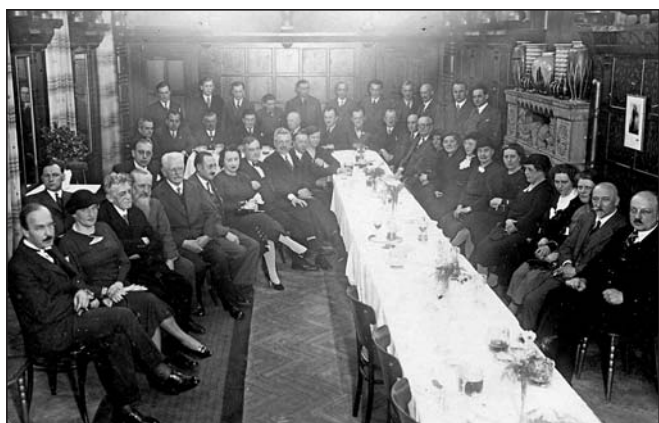

Kronika Rodáků a přátel Lázní Bělohradu

Praha - 30. léta, přesně 26. únor 1935.

V tento den se v Ruském sále hotelu Beránek na Královských Vinohradech konala schůzka Rodáků a přátel Lázní Bělohradu. Sešlo se 43 osob, vesměs lidí, kteří byli svým původem spjati s Bělohradem, nebo jej pravidelně navštěvovali. Byli to často „letní hosté“, kteří zde trávili svou dovolenou. Sešli se proto, aby si chvíle prožité v Bělohradě se svými přáteli znovu připomněli. Mezi přítomnými této první schůzky, jak je patrné z obrázku, byli i představitelé města, zástupci rodiny Merveldtů, dcera K. V. Raise Marie Míšková s dcerou Hanou Vlkovou a jejím manželem.

Schůze v hotelu Beránek

Záznamy v této kronice jsou kusé, psané většinou obyčejnou tužkou, stejně jako i podpisy přítomných. Ne všechny podpisy, které by si zasloužily zveřejnění, jsou dostatečně čitelné, ale přesto vzácně dochované.

Schůzky měly pro naše město zajisté i propagační význam. Na druhém setkání, které se konalo necelý měsíc po zahajující schůzce, promluvil MUDr. František Lelek o léčebném významu našich lázní. Sešlo se již 59 účastníků, z nichž namátkou čteme podpisy Josefa Životy, Karla Dlaboly, ing. Karla Březiny, JUDr. Bohuslava Dvořáka, Dr. Josefa Kysely, Karla Lederera, PhMr. Františka Černocho, Dr. Ludvíka Hornova a jiných.

Třetí schůzka se konala opět po měsíci v hotelu Beránek, tentokrát v Japonském sále za účasti 47 přítomných. Byla věnována vzpomínce na K. V. Raise.

Ze záznamů je patrné a taky logické, že letní schůzky se konaly v Bělohradě. Společenský život města a zejména lázní, překrásná příroda a vlnící občané města sem přilákaly mnoho významných a populárních osobností. Na kurtech v Bažantnici si zahráli i profesionální tenisté včetně Karla Koželuha, z herců sem v té době jezdil např. Oldřich Nový, Jiří Plachý, ba i Karel Hašler. S ním se zde seznámil hudební skladatel Jiří Sternwald, který o svém působení s jazzovým orchestrem „The Singer's Melodic - band Praha“ v letech 1930 - 39 píše ve své knize Plná náruč vzpomínek. I jemu učarovala nádherná příroda tohoto kraje, možnost vycházek do okolí, vstřícnost a pohostinnost lidí.

„Vzpomínám na to s odstupem téměř sedmdesáti let, ale mohu místopřísežně prohlásit, že kdyby se to všechno dalo vrátit, tak ač jsem v životě absolvoval všechny možné recepce - na Hradě i ambasádách - dal bych určitě přednost kyselé smetaně a vonícímu chlebu s máslem v hájovně na Byšičkách.“

Prázdninové letní schůzky se konaly vždy po týdnu střídavě v hotelu Bohumilka, v sále Lázeňského hotelu, v restauraci v Bažantnici, na náměstí v hotelu Hloušek a v hotelu U lázní.

Přátelská setkání se neomezovala pouze na posezení v restauračních zařízeních, ale byly často pořádány též společné vycházky a výlety.

Výlet do Mlázovic

V zápise ze schůzky dne 11. srpna 1936, která se konala v Grand hotelu Urban, se poprvé objevil podpis našeho rodáka, hudebního skladatele Karla Moora, který nebyl pouze tichým společníkem těchto setkání, ale často se postaral o hudební program.

Podzimní schůzky, konané již v Praze, byly především vzpomínkou na uplynulou lázeňskou i turistickou sezónu, ale přijímaly se zde též podněty pro Lázeňskou komisi na sezonu příští.

Na podzim roku 1936 se uskutečnila první společná schůzka Spolku rodáků a přátel Lázní Bělohradu a Kroužku rodáků a přátel Hořic v Podkrkonoší. Tím se zvýšil počet účastníků a umocnily se vzpomínky. M. B. Stýblo na počest milovaného kraje napsal báseň věnovanou bělohradským i hořickým rodákům.

Výlet na Zvičín

KROUŽEK
RODÁKŮ
A PŘÁTEL

HOŘIC V PODKRKONOŠÍ A OKOLÍ
V PRAZE

KROUŽEK
RODÁKŮ
A PŘÁTEL
LÁZNÍ BĚLOHRADU
V PRAZE

Záhlaví pozvánky na Propagační večer Raisovým krajem

kům. Stýblovou básní byla uvedena i pozvánka na 11. přátelskou schůzku, která se konala dne 12. května 1936 opět v hotelu Beránek.

**„Zvičino, sladký koutku světa!
Pohádko, jarním zkvetlá sadem!
Za hvězdou hvězda v kraj Tvůj slétá,
Nad tichým plane Bělhradem.“**

Dne 14. června 1936 se konal společný zájezd obou těchto spolků z Prahy výletním rychlíkem do Jičína a do Prachovských skal.

Dodatek pozvánky: zpívá p. Jan Sedláček. Dá se usoudit, že to nebyla jen cesta tam a zpátky, ale nechyběla ani ta trocha poezie.

Schůzka, která se konala 10. listopadu 1936, měla i charitativní význam: složenkami byly zasílány finanční příspěvky pro bělohradskou školní mládež. V poděkování starosty města Josefa Pecha je uvedeno, že částky 250,- Kč bylo použito na podarování chudých dětí při vánoční nadílce.

V dubnu 1937 se v Domě zemědělské osvěty v Praze na Královských Vinohradech konal „Propagační večer Raisovým krajem“, který pořádaly oba spolky, bělohradský i hořický. Univ. prof. MUDr. Jan Levit, v té době primář nemocnice Na Bulovce, zde pohovořil o účincích rašelinných lázní. Byl též promítnut propagační film o Bělhradě i Hořicích, bylo vzpomenu význačných osobností. V hudební části vystoupili hudební skladatelé Karel Moor a Josef Flégl, zhudebněné básně K. V. Raise přednesla jeho vnučka Hana Vlková - Míšková.

V tomto roce zemřel prof. Cyril Purkyně, který významně pomohl vědeckému bádání o poznání tohoto kraje. Jeho žena Amra byla dlouholetou účastnicí přátelských setkání.

V následujícím roce se Spolek rodáků a přátel rozloučil se svým předsedou MUDr. Ludvíkem Hornovem, který zemřel 19. 3. 1938.

Dne 7. května 1938 se konala schůzka, která informovala členy o přípravách na X. Vsesokolský slet. Ty se týkaly zejména přivítání krajanů a uspořádání večírku na jejich počest.

V neděli 15. května se uskutečnil zájezd vlakem z Prahy do Lán k hrobu T. G. Masaryka s návštěvou zámeckého parku a Sokolovny. Dne 14. března 1939 se konala poslední předválečná, již 24. přátelská schůzka rodáků a přátel našeho města. Ve válečné době, ani později za doby totality, nebyla tato setkání povolena.

Prvním poválečným zápisem kroniky byl po sedmi letech zápis z 25. schůzky, která se konala 27. února 1946. Mnohé podpisy se zde již neobjevily, naopak nových rodáků a přátel přibývalo. Pravidelné schůzky se však již neobnovily. Setkávání rodáků a přátel probíhá na Sjezdech rodáků. Poslední zápis v kronice je ze Sjezdu rodáků z roku 1994.

Věřím, že i za čtenáře těchto řádků mohu poděkovat ing. Karlu Reumannovi za zapůjčení této cennosti, kde nyní již každé jméno nese v sobě osobní příběh a ozvěnu doby. Společným motivem jejich setkávání byla láska k rodnému kraji a tento dokument je toho důkazem.

Děkujeme Vám za to, že jste od předků tuto knihu převzal, opatroval a nám umožnil do ní nahlédnout.

Společná fotografie na výletě

Zachraňme bezednou studni!

Dostala se mi do rukou nová bělohradská mapka, v níž je zakreslen „lázeňský resort Strom života“, a viděl jsem i jeho zobrazení v Bělohradských listech. Rozloha celého projektu mě překvapila a vylekala. Rozložitě duby na hrázi budou zastíněny a travnatá plocha před rybníkem se výrazně zmenší.

Nešťastný Pardoubek a jeho louka! Před lety byla protkána potůčky a porostlá vzácnou květenou (vstavače, suchopýr, hmyzožravá rosnatka okrouhlostá), kterou sledoval a obdivoval univ. prof. Domin. Nelze zapomenout ani na mohutný strom při silnici do Brtve, na němž tabulka oznamovala, že je chráněn státem. To vše postupně za minulého režimu zmizelo a nikdo se z těch barbarských zásahů, pokud vím, nezodpovídal. Ale teď při pohledu na mapku je zřejmé, že má zmizet i to, co bylo nejhezčím zákoutím. Tuň s rašelinovým dnem, jež jí přisoudilo vhodný název - Bezedná studně.

Její dnešní stav sice není vábný, neboť neobvykle velká studánka původně obklopená stromy a olšovým porostem velice utrpěla kácením, zavážkami a mnoha úpravami. Avšak s pomocí vody, která stále vyvěrá (byl to velice silný pramen), by se dala zachránit a zmiňovaný objekt by získal pozoruhodný doplněk. Do krajiny vodní toky a plochy přece patří. Tím spíš do lázeňského a rekreačního prostředí. Architekti do parků a jiných prostor vodu často pracně a nákladně přivádějí, zatímco projektovaný areál se přírodního prameniště zbavuje!

Pardoubku byly živé stromy kdysi odebrány, ale pomyslný Strom života, i když je čtyřhvězdičkový, je nemůže nahradit. Asi proto, že krajinné prvky, které tu mizely a mají mizet, mají těch hvězdiček víc. Stačí zvednout hlavu k noční obloze.

Bohužel my, co jsme se v Pardoubku učili plavat a k jezírku pod hrází odbíhali se napít, toho moc nezmůžeme. O něco bychom se však pokusit měli. Zachraňme Bezednou studni!

Svatopluk Hrnčář

Dne 4. 7. sehrálo mužstvo složené ze zaměstnanců Městského úřadu fotbalový zápas proti mužstvu z Anenských slatinných lázní. Zápas proběhl na blátivém povrchu fotbalového hřiště „U Lva“. Za veselého povzbuzování fanoušky obou mužstev prohrál Městský úřad 8:5.

Věnujte se svým nohám - navštivte nás.

PEDIKÚRA

Nabízíme:

pedikúru na objednávku u nás
pedikúru u vás doma
masáž nohou
ošetření nohou diabetiků
peeling nohou
lakování nehtů

Chaloupská Daniela
Barákova 174 (za poštou)
Lázně Bělohrad

Tel.: 602 417 263

VANDALISMUS

Vrcholem vandalismu by se dal nazvat případ z Dolní Nové Vsi. Neznámý pachatel navrtal dvě vzrostlé lípy u silnice pod Sehnalovou hospodou, které následkem toho uschly. S takovým činem se Bělohrad setkal asi poprvé a věříme, že po veřejném odsouzení i naposledy. Jak nám sdělil vedoucí městské zeleně Jaroslav Šorm, Město podá na neznámého pachatele trestní oznámení. *(las, voj)*

POUŤ

Pouť na Byšičkách, to už tady bylo, řekne si pozorný čtenář Bělohradských listů a má pravdu. Ale právě proto, že je stále stejná a nebo vždy trochu jiná, připomínám tuto událost i letos.

Stejná je určitě v tom, že se koná vždy u příležitosti svátku Petra a Pavla, což jsou patroni byšického kostelíku.

Jiná bude tím, že přibývá lidí, kteří sem putují ze širokého okolí, aby se potěšili výhledem na bělohradskou kotlinu, poseděli s přáteli a prach z cesty spláchli kapkou dobrého moku. Od ostatních poutí se liší i tím, že se zde nepřekřikují vyvolávači lákající návštěvníky na různé atrakce.

Byly doby, kdy i my jsme měli své ho „tlampače“, a pamětníci vzpomenou

na Jirku Maška, běžajícího po kopci s umělým hadem a vykřikujícího u stánku jako pravý trhovce. Ale to nikdy nenarušilo tuto oázu klidu a pohody právě tak, jako nádherné písničky v podání country kapely.

A kdo jiný by měl tvrdit muziku, než známý „basák“ Rošťa Tvrdík se svými kamarády.

O pouti na Byšičkách by se dalo na-

psat mnoho, včetně nostalgických vzpomínek, ale každý se může přesvědčit sám příště, třeba budou i „máčenky“, dříve tak typické pro každou pouť.

Tak tedy za rok!

(oin, jh)

NABÍZÍME SLUŽBY**PEDIKÚRA**

klasická pedikúra, masáž nohou, peeling, zábaly, SPA pedikúra (péče o nohy, solné zábaly nohou)

MANIKÚRA

klasická manikúra, masáž rukou, peeling, zábaly, P - shine
(kúra na ozdravení přírodních nehtů)

MODELÁŽ NEHTŮ

modeláž nehtů UV gelem, Francouzská modeláž

Ilona Fejfarová, Dolní Nová Ves 23, Lázně Bělohrad
mobil: 608 452 403
e-mail: ifejfarova@seznam.cz

Oceňování nemovitostí

Rodinné domy, chaty, byty, haly, stavební a zemědělské pozemky, porosty

Jana Pajrová

Vlkov 20, 509 01 Nová Paka
Mobilní tel.: 775 621 098
Pevná linka : 493 721 098

Městské kulturní středisko Lázně Bělohrad děkuje všem partnerům Bělohradského kulturního léta za podporu.

Rech
dřevovýroba
nábytek

- stylový nábytek z dřevěného masivu
- výroba bytových doplňků ze dřeva
- průmyslová dřevovýroba

IMLAUF

- klempířství, vzduchotechnika
- tesařské a pokrývačské práce
- zámečnictví - kovovýroba
- výroba nástrojů pro lisy

Tel.: 493 793 144

Fax: 493 793 145

Mobil: 603 541 290

E-mail: jaroslav.imlauf@worldonline.cz

ami
STAVEBNÍ FIRMA

Josef Rýdle
s.r.o.

ALUCON s.r.o.

Novopacké pivo
1872

ČESKÁ SPOŘITELNA

SPRINTERKA

Z NEATLETICKÉHO BĚLOHRADU

V druhé polovině června reprezentovala Královéhradecký kraj na Hrách 3. olympiády dětí a mládeže ČR v Ústí nad Labem. Vyhrála šedesát metrů mladších žákyň za 7,84 vteřiny. Podpora větru byla o dvě desetinky větší než povolené 2 metry za vteřinu. Je držitelkou nejlepších sprinterských časů v Čechách v kategorii mladších žákyň. Na šedesátce i na 150 metrové trati se zatáčkou.

O pár dní později ji babička z Pařezské Lhoty vzala za odměnu na ostravskou Zlatou tretru. Jela rychlým, exkluzivním a teď už snad i bezporuchovým Pendolínem. Byla u toho, když čtyřiatřicetiletý malý Etiopan Haile Gebrselassie dodal Zlaté tretře světák v hodinovce.

O kom že jsou tyto řádky?

O Radce Hanzlové.

Osmnáctého března jí bylo třináct. Byla žákyň sedmičky bělohradské školy K. V. Raise. Po prázdninách se chystá na jičínský gympl, kde studuje většina atletů AC TJ Jičín. I Radka je členkou tohoto nejlepšího okresního oddílu. Je přebornicí Libereckého kraje, protože jičínská atleti závodí na severu Čech. Desátého června letošního roku za-

běhla v České Lípě stopadesátku za 19,54 vteřin. Z Libereckého kraje, z Jablonce, má i svoji největší soupeřku: Annu - Marii Rapovou.

Radka trénuje třikrát čtyřikrát týdně pod vedením dlouholetého jičínského trenéra atletů Vlastimila Jenčka. Doplnkově ke sprintům skáče i dálku. Většinou trénuje se staršími kluky, takže se má stále na koho dotahovat.

„Ve škole se mi nejvíc zamlouvají matika, zeměpis, dějepis a tělák,“ odpovídá Radka na moji otázku o oblíbených předmětech na místní základce. „Z muziky jsou mémi favority Chinaski, ráda čtu knížky od Jany Lanczové. A biják? Jmenuje se Kvaska, hraje tam Daniel Landa a je to ze zákulisí muzikálu,“ pokračuje, když vyzvídám něco málo mimo školu a atletickou dráhu.

Radka je ze sportovní rodiny. O tři roky starší sestra Petra hraje v Bělohradě národní házenou, táta Radek byl dlouhá léta poctivý fotbalový záložník a mamce Maruše zase učarovala sportovní gymnastika. S tou začínala i dnešní sprinterka Radka.

„Petra i Radka, to jsou hrozně pilné, pracovité a ctižádostivé žákyň, kterých zrovna moc není,“ říká o holkách Hanzlových jejich učitelka fyziky.

Možná někoho překvapil název povídání o mladičké atletce. Skutečně je tomu tak, Bělohrad není atletické městečko. Co pamatuji, tak atletiku dělaly, a dobře, mílačka Karla Douchová a oštěpařka Olina Černá. 3 km překážek běhal Jaroslav Freund a kilák za Novou Paku Vašek Hrbek.

Jsem rád, že atletika začíná v Bělohradě zapouštět kořínky. Vždyť nádherný nový sportovní areál u školy K. V. Raise a Středního odborného učiliště si o to doslova říká.

Radko, dík.

Sice běháš v modrobílém jičínském dresu, ale probouzíš neatletický Bělohrad.

Nové sportoviště v Lázních Bělohradě si přišli ve čtvrtek 7. 6. vyzkoušet nejmladší obyvatelé města - děti od 2 do 7 let. Více než 60 zdejších dětí se tak stalo na chvíli opravdovými závodníky. Olympiádu pro ně zorganizovalo Občanské sdružení rodičů Bělohradské mateřské školy a ceny věnovali zdejší podnikatelé a podniky.

Malí závodníci, rozdělení do kategorií podle ročníku narození, startovali v pěti disciplínách - skoku do dálky, hodu tenisovým míčkem, běhu na 50 metrů, v překážkovém a vytrvalostním běhu. Ať už zvítězil kdokoli, důležitější jsou jistě sportovní zážitky dětí.

Děk patří určitě všem dospělým i dětem za pomoc při této akci.

Helena Vernerová

Zpráva

Za slunného počasí se konaly
dne **7. 6. 2007** na sportovišti za školou

DĚTSKÉ OLYMPIJSKÉ HRY 2007

Celkem se prezentovalo 63 dětí ve 3 kategoriích:

1. kat. - rok nar. 2000-2001
2. kat. - rok nar. 2002-2003
3. kat. - rok nar. 2004 a méně

Soutěžilo se v 5 disciplínách:

- běh na 60 m (30 m)
- skok do dálky
- překážkový běh
- hod tenisovým míčkem
- vytrvalostní běh 200 m (100 m)

Nakonec byly vyhlášeny výsledky a každý z účastníků her obdržel medaili a věcné ceny. Během her několikrát vystoupily roztleškávačky z 6. A, které se snažily o zvednutí rekordů účastníků. Děkuji výboru O. S. za pomoc při organizaci her, časoměřičům a všem těm, kteří se fyzicky nebo sponzorsky zúčastnili.

Jana Kluzová

Svatojánská noc a strašidla v Bažantnici

Malá galerie osobností

V kulturní historii Bělohradu hrál sborový zpěv nezanedbatelnou roli. Ani se nechce věřit kolik vynikajících sbormistrů, jejichž věhlas překročil hranice regionu, se v poměrně krátké hudební historii města vyskytovalo. Vzpomeňme na některé z těch, o nichž jsme již na stránkách Bělohradských listů psali. **František Lopatář** (1817 - 1890) založil v roce 1863 v Bělohradě první pěvecký sbor, se kterým se zúčastnil slavnosti kladení základního kamene k Národnímu divadlu. **Bohuslav Beneš** (1863 - 1928) po svém působení v Bělohradě řídil v Plzni pěvecký sbor, se kterým získal v Bruselu zlatou medaili, v Paříži i v Belgii I. cenu v mezinárodní sborové soutěži, od belgického krále zlatou medaili a od císaře brilantovou jehlici a zlatý záslužný kříž s korunou. Profesor **Augustin Deršák** (1887 - 1972) po svém aktivním sbormistrovském působení v Bělohradě založil v Bratislavě v roce 1924 šedesátičlenné Pevecké združenie slovenských učitel'ov, později převzal řízení pěveckého spolku Tatran. Pro sbor zkomponoval řadu sborových skladeb.

Dnešní medailonek věnujeme pedagogovi a sbormistrovi, jehož jméno v Bělohradě upadlo v zapomnění, získal však věhlas i slávu nejen v naší vlasti, ale i ve světě. Svou hvězdnou dráhu vynikajícího pedagoga a sbormistra ale začal na bělohradské škole. Tím sbormistrem byl

Josef Pazderka

**narozen 12. června 1916
v Nové Pace.**

V roce 1935 maturoval na učitelském ústavu v Jičíně a po krátkém, několikaměsíčním praktickování v Limberku u Poličky přišel 18. 5. 1936 jako praktikant na dívčí měšťanskou školu v Lázních Bělohradě. Tady se dočkal svého prvního povýšení na výpomocného učitele. (Jako praktikant nedostával za práci plat a ještě neměl právo užívat titulu učitel. Jako výpomocný učitel už mohl používat učitelského titulu a dostával pevný plat.) Jeho postavení však bylo špatné, musel být stále připraven putovat na další štaci. Stalo se to záhy - 14. 11. 1936 byl z Bělohradu přeložen

a 15. 11. 1937 již nastoupil jako výpomocný učitel v Dolní Kalné. Přesto se během svého krátkého, o něco víc než rok trvajícího působení na bělohradské škole, pokusil o řízení bělohradského mužského sboru. Jaké měl při tom výsledky pro nedostatek zpráv nelze posoudit. Jako výpomocný učitel ještě putoval na další štace - Lišice a Lužce nad Cidlinou, Vysoké Veselí (1939 - 1945), kde se oženil a působil jako sbormistr pěveckého sboru Dvořák. 1. 9. 1945 se stal učitelem na odborné škole v Liberci a zároveň sbormistrem dívčího pěveckého sboru OŠŽP v Liberci, v roce 1947 složil státní zkoušku ze sborového zpěvu, v roce 1948 se stává sbormistrem a uměleckým vedoucím slavného pěveckého sboru Ještěd, který řídil přes třicet let až do své smrti roku 1979. Dosáhl četných úspěchů pedagogických: v roce 1960 byl jmenován vedoucím katedry estetické výchovy na pedagogickém institutu v Liberci, byl mu udělen titul Vzorný učitel, 1. 12. 1961 se stal docentem pedagogického institutu v Liberci, 1. 9. 1965 docentem pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, v roce 1978 mu bylo uděleno státní vyznamenání Za vynikající práci. Významná byla i jeho činnost skladatelská. Složil na tři desítky dětských, mužských, ženských i smíšených sborů, nedokončil operu.

Za svou sbormistrovskou činnost získal řadu ocenění doma i za hranicemi.

Nejvýznamnější byla ta, která získal na mezinárodních sborových soutěžích: V roce 1960 zvítězil s komorním ženským sborem PS Ještěd

v Llangollenu ve Velké Británii, v roce 1961 zvítězil s PS Ještěd v Gisors ve Francii, v roce 1966 zvítězil s PS Ještěd v Arrezu v Itálii, zpíval na festivalech mj. v Dánsku, Německu, Maďarsku.

Josef Pazderka působil na své okolí neodolatelným kouzlem své osobnosti, jejíž podstata byla laskavost a dobrosrdečný humor. Zemřel 18. 6. 1979 v Liberci, kde je i pochován.

Zdeněk Prchal

